

| Werkgever: De Valksche Bijenhof |

| Standplaats: Lunteren (GD)

| Functie: imker |

| Datum: 12 juni 2014 |

Bijen zijn zeer geschikt voor bestuiving van gewassen, vindt imker Gerard van de Braak. „Door kasten in een gewas te plaatsen, zijn er altijd bijen voor een goede bestuiving. Dit vergroot de kans op goede vruchtzetting en verhoogt de opbrengst van het gewas.”

Goede hygiëne

8.30 uur – Gerard van de Braak (30) zet een vuile bijenraat in de wassmelter, waar de oude bijenwas wordt uitgesmolten. Voor het inzetten van bestuiving is het belangrijk dat de bijen in goede gezondheid en een goede staat verkeren, zegt hij. „Een goede hygiëne en het laag houden van de ziektedruk zijn twee eerste vereisten.” Het tijdig vernieuwen van het ratenbestand verlaagt de infectiedruk van ziektekiemen. Ook het adequaat bestrijden van varroamijten is belangrijk om de gezondheid van een volk op peil te houden. Volgens beroepsimkers veroorzaken gewasbeschermingsmiddelen maar een klein deel van de bijensterfte, zegt Gerard. „De negatieve media-aandacht voor bijen en bestrijdingsmiddelen is vaak onterecht.”

Koninginneteelt

10.00 uur – Om een bijenvolk bestuivinggeschikt te maken, is het belangrijk met rassen te werken die een grote foerageerdrang hebben, zwermtraag zijn en bij voorkeur over een zachttaardig karakter beschikken. „Daarom telen we raszuivere koninginnen die deze eigenschappen hebben”, zegt Van de Braak. „We zorgen ervoor dat in elk volk zo’n nakomeling zit. Verder streven we ernaar dat alle volksontwikkelingen op een lijn zitten en die eigenschappen bezitten om een optimaal bestuivingsvolk te zijn.” De koningin legt in de zomer 1.200 tot 2.000 eitjes per dag. Ze wordt bevrucht door vijf à twintig darren, die na de bevruchting direct sterven.

Zwerm scheppen

11.30 uur – Gerard krijgt een melding van een bijenvolk dat onverwachts zijn kast heeft verlaten. Het werk van een imker laat zich niet altijd plannen, lacht hij en stapt in de auto om deze bijenzwerm te gaan ‘scheppen’. „Ondanks alle controles is er soms toch een volk dat zwermdrang krijgt”, vertelt hij. „De oude koningin gaat met de helft van het bijenvolk ‘op de vleugels’, om een nieuwe woonlocatie te zoeken.” De bijen hebben een verzameltros gevormd in een boom, vlak bij de kast. Door de tros tijdig in een nieuwe kast te scheppen, weet Gerard het volk te behouden. Volgens hem ‘kronen’

de nog aanwezige bijen in de oude kast een nieuwe koningin.

Optimale bestuivers

12.00 uur – De imker rijdt voor een inspectie naar een zomerkoolzaadveld in Wekerom. Op een perceel van 8,5 hectare staan 70 kasten met volken voor de bestuiving van het gewas. „Dit gewas staat er voor de zaadwinning. Het zaad wordt gebruikt als zaaizaad voor het telen van koolzaad voor olie. Hier staan vrouwelijke planten met mannelijke lijnen ertussen, om hybrides te maken.” Bijen zijn optimale bestuivers omdat ze bloemvast zijn en dus gericht van bloem naar bloem kunnen vliegen en de kruisbestuiving sterk kunnen bevorderen, vervolgt hij. „Een bijenkolonie bevat 50.000 à 80.000 bijen, ze kunnen dus grote velden behappen.” Volgens hem wordt geschat dat de opbrengst van een gewas tussen de 10 en 20 procent toeneemt door bestuiving van bijen. „Maar een toename van 1 procent zou voor elke akkerbouwer al interessant zijn.” Die betaalt 20 tot 50 euro vergoeding per volk. De imker bedient de open en de bedekte teelten.

Inspectie

14.30 uur – Van de Braak controleert de bijenvolken regelmatig op gezondheid en of ze geen zwermplannen hebben. „Een volk met zwermplannen loopt sterk terug in foerageerdrang, waardoor het minder bestuivinggeschikt is.” Afhankelijk van de neiging tot zwermdrang maakt hij de kasten groter om zwermplannen te voorkomen. Door het massale voedselaanbod in relatie tot het weer zijn de bijen zo geprikkeld dat ze steekneigingen hebben. „Je hebt vandaag je imkerjack wel nodig.” Gerard rookt ook een pijp om de bijen van zich af te houden.

Honing

16.00 uur – Soms krijgt de imker van de bijen een beloning. „Als er overschotten zijn, nemen we een deel van de honing uit de bijenkasten. De rest dient als voedsel voor de bijen zelf.” Die overschotten zijn er van het zomerkoolzaad niet altijd. In deze periode is de nectar veelal afkomstig van lindebomen en bramen. „Het koolzaad wordt nu vooral op stuifmeel bevolgen, ideaal voor bestuiving dus.” ■



Koolzaad bestuiven met Gerard van de Braak

